

عنوان مقاله:

حفاظت پایدار از محیط زیست آبی با استفاده از سد تورکینست

محل انتشار:

همایش ملی راهکارهای پیش روی بحران آب در ایران و خاورمیانه (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 5

نویسندگان:

فاطمه رحمان - کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست

علی کرمی خانیکی - دکترای مهندسی عمران، مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری

فرنگیس رحمان - کارشناسی ارشد فیزیک دریا

خلاصه مقاله:

تورکینست معمول ترین نوع سد های خاکی کوچک است. در مکان هایی که مصرف آب زیاد بوده و استفاده از مخازن دیگر محدود می باشد، معمولاً مخازن تورکینست استفاده می گردد. از مزایای استفاده از سدهای تورکینست، حجم زیاد این مخزن و کاهش هزینه به ازای هر لیتر می باشد. سد های خاکی متوازن (سدهای تورکینست) موجب کاهش عمق حفاری و افزایش ظرفیت آن (عمق ثابت بهره برداری از آب) می شود. بزرگترین عیب سد های خاکی، تخریب آنها هنگام سرریزی از روی تاج سد می باشد، همچنین ممکن است حفره های ایجاد شده توسط حیوانات یا ریشه درختان باعث تخریب سد گردد. نکته مهم در ساخت تورکینست توپوگرافی محل و وجود خاک رس مناسب برای ساخت آنها می باشد. کیفیت آب ذخیره شده در تورکینست در کاربری های متعدد بسیار مهم می باشد. عمده کاربردهای تورکینست در شرایط کنونی وجود معضلات زیست محیطی، استفاده از آن به عنوان مخازن فصلی برای مصارف کشاورزی، شرب و ذخیره آب های انحرافی و رواناب ها (جریان های سیلابی) می باشد. بعلاوه، استفاده از آن برای سایر کاربردهای متعدد به عنوان مخازن نگهداری و تصفیه، دارای صرفه اقتصادی می باشد. سد (مخزن) تورکینست در خروجی یک حوضه آبخیز قرار دارد و از نظر ظرفیت، کیفیت و غیره کاملاً تحت تأثیر خصوصیات حوضه بالادست خود قرار دارد، لذا هرگونه تغییری در حوضه از نظر کاربری اراضی و نوع مدیریت می تواند موجب تغییر کیفیت و کمیت آب گردد. سدهای تورکینست می تواند نزدیک رودخانه ساخته شود تا آب از رودخانه به این سد پمپ شود. با توجه به آنکه، تورکینست دارای کاربری های متعدد بوده و نیز مزایای استفاده از چنین ذخایری حداقل دو برابر هزینه کلی طرح می باشد. می توان با رعایت اصول طراحی، اجرا، بهره برداری و نگهداری از سد های تورکینست به اهداف این تحقیق در راستای مدیریت مؤثر منابع آبی از دیدگاه کمی و کیفی و استفاده از آن به منظور مقابله با رخدادهای طبیعی دست یافت.

کلمات کلیدی:

تورکینست، سد، مخزن خاکی، مخزن مدور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/369189>

